

atque illorum uires : si diem proferimus et hesternae eru-²⁰
ptionis fama contemni desierimus, periculum est ne omnes
duces, omnes copiae conueniant. Tres deinde duces, tres
exercitus sustinebimus hostium quos Cn. Scipio incolumi
exercitu non sustinuit? Vt diuidendo copias periere duces²¹
nostri, ita separatim ac diuisi opprimi possunt hostes. Alia
belli gerendi uia nulla est. Proinde nihil praeter noctis
proximae opportunitatem exspectemus. Ite, deis bene iuuan-²²
tibus, corpora curate, ut integri uigentesque eodem animo in
castra hostium inrumpatis quo uestra tutati estis.'

Laeti et audiere ab nouo duce nouum consilium et quo²³
audacius erat magis placebat. Reliquum diei expediendis
armis et curatione corporum consumptum et maior pars
noctis quieti data est. Quarta uigilia mouere. Erant ultra³⁹
proxima castra sex milium interuallo distantes aliae copiae
Poenorum. Vallis caua intererat, condensa arboribus; in
huius siluae medio ferme spatio cohors Romana arte Punica
abditur et equites. Ita medio itinere intercepto ceterae²
copiae silenti agmine ad proximos hostes ductae et, cum
statio nulla pro portis neque in uallo custodiae essent, uelut
in sua castra nullo usquam obsistente penetrauerunt. Inde³
signa canunt et tollitur clamor. Pars semisomnos hostes
caedunt, pars ignes casis stramento arido tectis iniciunt,
pars portas occupant ut fugam intercludant. Hostes simul⁴
ignis, clamor, caedes, uelut alienatos sensibus, nec audire
nec prouidere quicquam sinunt. Incidunt inermes inter
cateruas armatorum. Alii ruunt ad portas, alii obsaepis⁵
itineribus super uallum saliunt et ut quisque euaserat pro-